

ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ 2022-2027 Г. В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

ПРОТОКОЛ

от среща с представители на заинтересованите страни в ЧРБУ,

проведена на 24 април 2023 г.

(Хибридна среща - проведена онлайн чрез платформата Zoom

и присъствено в хотел „Голдън тюлип“, гр. Варна)

В присъствената среща участваха 17, а в онлайн срещата участваха 25 представители на заинтересованите страни от следните институции: Община Варна, Община Върбица, Община Дългопол, Община Смядово, Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН) - Варна, РДПБЗН - Добрич, РДПБЗН - Търговище, РДПБЗН - Шумен, „Напоителни системи“ ЕАД – Клон „Черно море“, „Напоителни системи“ ЕАД – Клон Бургас, ВиК ООД - Варна, Български военноморски сили – Варна, Областна дирекция „Земеделие“ - гр. Добрич, Регионална инспекция по околната среда и водите - Варна, Национален институт по метрология и хидрология - Филиал Варна, Институт по океанология – Българска академия на науките, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, Изпълнителна агенция „Морска администрация“ - Дирекция „Морска администрация - Варна“, ЮДП -Сливен, ЛУКОЙЛ Нефтохим - Бургас, Регионална дирекция по горите – Варна, Министерство на околната среда и водите, Басейнова дирекция „Черноморски район“, HR Wallingford, Световна банка, „П-ЮНАЙТЕД“ ЕООД.

Срещата беше открита от **г-н Явор Димитров, директор на басейнова дирекция „Черноморски район“**, който приветства участниците в консултациите на Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Черноморския район за басейново управление за периода 2022-2027 г. Той подчерта, че ПУРН, заедно с ПУРБ, са изключително важни документи, които определят рамката на управление на водите в следващия шест-годишен период. Г-н Димитров отбеляза, че приоритетите и целите на ПУРН са определени в съответствие с изискванията на Закона за водите и са насочени

към предотвратяване или намаляване на последиците от вредното въздействие на водите върху човешкия живот и здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност. Той подчерта, че ПУРН се изготвя съгласно изискванията на Директива 2007/60 на ЕС и на основание Закона за водите. Г-н Димитров отбеляза, че планът разглежда всички аспекти на управлението на риска от наводнения, като се съсредоточава върху предотвратяването, защитата, подготвеността, включително прогнозите за наводнения, системите за ранно предупреждение и отчита характеристиките на Черноморския район за басейново управление. В ПУРН се включва програма от конкретни мерки или комбинация от мерки за решаване на установените проблеми и постигане на поставените цели за всеки един от определените 34 РЗПРН.

Г-н Димитров каза, че съгласно Закона за водите, проектът на ПУРН за Черноморския район на басейново управление е публикуван и предоставен на обществеността за консултации и писмени становища от 15.12.2022 г. до 10.09.2023 г. и всички становища, мнения и препоръки, свързани с разработвания документ, могат да се изпращат в Басейнова дирекция „Черноморски район“. Г-н Димитров каза, че тази среща е първа за Черноморския район за басейново управление и предстои провеждането на още три онлайн срещи на 16.05.23, 17.05.23г и на 01.06.23г. Той информира участниците, че онлайн срещите ще са насочени към отделни поречия и административни области в Черноморския район за басейново управление, обхващащи определен брой РЗПРН. Г-н Димитров акцентира, че всички заинтересовани страни могат да дадат своя принос в актуализацията на плана, затова участието на всички е много важно и ценно. Всички предложения и мерки ще бъдат разгледани в задължителната екологична оценка на плана. Директорът на Басейнова дирекция „Черноморски район“ пожела ползотворна среща на всички участници.

Г-н Дейвид Рамсботъм, водещ експерт от екипа на Международната банка за възстановяване и развитие, представи основните етапи от разработването на ПУРН и Програмата от мерки. Той отбеляза, че прилагането на Директива 2007/60/ЕС относно оценката и управлението на риска от наводнения, е насочено към това да се предотвратят или намалят неблагоприятните последици от наводненията върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност. Разработените проекти на Планове за управление на риска от наводнения за Дунавски, Черноморски, Източнобеломорски и Западнобеломорски район за басейново управление следват изискванията на Директивата и необходимия тристепенен подход. Първият етап от този подход е разработване на Предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРН) за всеки район на басейново управление. Вторият етап е свързан с разработването на карти на заплахата и риска от наводнения (КЗРН). Третият етап представлява разработване на Планове за управление на риска от наводнения, включително и програма от мерки (ПоМ)

към тях. Етапите се преразглеждат циклично на всеки 6 (шест) години, съобразно изискванията на Директивата за наводненията.

Г-н Рамсботъм обърна внимание, че първият цикъл на ПУРН, изготвен през 2016, разглежда наводнения с речни, морски и инфраструктурни източници (разрушаване на язовирни стени). Той обхваща периода 2016-2021. Вторият цикъл на ПУРН обхваща периода от 2022 до 2027 г, като в него допълнително са разгледани дъждовни градски (равнинни) наводнения и дъждовни внезапни (поройни) наводнения.

При разглеждането на първия етап от тристепенния подход беше подчертано, че актуализацията на ПОРН във втория цикъл на прилагане на Директивата за наводненията надгражда и подобрява резултатите от първия цикъл чрез изпълняване на няколко важни стъпки. Тези стъпки са: актуализиране на базата данни за минали наводнения за всеки район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН); създаване на подход за оценка на други типове наводнения, включително дъждовни (в градска среда), които в исторически план са причинили значителни щети в България; актуализиране на базите данни за експозицията и елементите на риск (сгради, инфраструктура); отчитане на влиянието на климатичните промени върху всички типове наводнения; актуализиране на критериите и праговете за определяне на наводненията със значителни неблагоприятни последици; преразглеждане на съществуващите и идентифициране на нови РЗПРН; създаване на паспорти на РЗПРН, които обобщават полезна информация за всеки район, свързана не само с риска от наводнения, но и с бъдещо развитие на територията, включително изменението на климата и устройствените планове.

В етапа на ПОРН са определени общо 127 РЗПРН: в Басейнова дирекция „Дунавски район“ - 35 РЗПРН; в Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ - 41 РЗПРН; в Басейнова дирекция „Черноморски район“ - 34 РЗПРН; в Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ - 17 РЗПРН.

На втория етап от процеса по актуализация са картирани заплахата и риска за всички РЗПРН. Има подобрения, поради наличието на повече информация и анализите, които са извършени понастоящем са по-добри, в сравнение с предходния период. Картите на заплахата показват обхвата и дълбочината на заливане, скорост на течението и ниво на заплахата. Картите на риска показват неблагоприятните последици от наводненията, като комбинират обхвата на заливане при дадена вероятност за настъпване и елементите на риска. Картите са разработени на базата на актуализирана методика, която надгражда и подобрява тази от първия цикъл в следните аспекти: въвеждане на методи за моделиране на нови типове наводнения като дъждовни наводнения в градска среда („дъждовни градски“) и дъждовни внезапни наводнения

(„дъждовни поройни“), както и морски наводнения; актуализиране на оразмерителните максимални валежи и водни количества от Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ), която се използва за разработването на хидрографи на високите води; използване на нови, по-точни, цифрови модели на терена; използване на нестационарни 2D хидравлични модели за всички типове наводнения, което позволява всеки РЗПРН да се раздели на по – малки участъци и да се изчисли дълбочината и скоростта за всеки един от тях ; оценка на заплахата и риска от наводнения за два сценария на изменение на климата; актуализация на метода за оценка на уязвимостта и риска от наводнения, включвайки допълнителни метрики; оценката на риска дава възможност за класиране на РЗПРН по степен на риска (ниска, средна и висока степен на риск).

Г-н Рамсботъм разгледа и типовете КЗРН. Картите на заплахата са общо 6 типа: карти за обхват на заливане (5%, 1%, 0.1%); дълбочина на заливане (5%, 1%, 0.1%); ниво на заплахата (5%, 1%, 0.1%); дълбочина и скорост на течението (5%, 1%, 0.1%); максимална несигурност (1%); климатични промени (1%). Картите на риска са за 5%, 1%, 0.1%. Общо 17 карти за РЗПРН при един източник на наводнение.

Картите на риска от наводнения показват последиците от наводненията. Те са оцветени в различни цветове според вида земеползване – смесени жилищни райони, комунална, транспортна и техническа инфраструктура, индустрия, места за спорт и отдих, обработваеми земи и зелени територии, посочени в легенда на всеки картен лист. Обхватът на заливане се комбинира със земеползването, в резултат на което се определят последиците. Моделът също изчислява и броя хора, които са засегнати от наводнението. В легендата е показана и друга информация, като защитени зони и обекти от критичната инфраструктура – болници, летища и т.н

За изчисляването на общите икономически щети се използва коефициент на щетите, спрямо дълбочината на заливане, който се умножава по максималния размер на щетите, които се очаква да възникнат. Това се прилага в отделните участъци на заливаната равнина, според видовете земеползване. В допълнение са изготвени таблици за уязвимостта от наводнения.

Г-н Рамсботъм спомена и за разработената уеб платформа за преглед на резултатите от КЗРН.

Рискът е оценен количествено въз основа на очакваните годишни икономически щети и очаквания брой засегнати хора, представени под формата на средногодишни стойности. Получените стойности са големи, което дава представа за мащаба на

проблема. Общо за страната очакваните щети са 114 млн. лв. на година и близо 137 000 засегнати жители на година от наводнения.

Друг резултат от картирането е обща таблица, която степенува нивото на риск в РЗПРН. В нея са включени следните елементи: икономическите щети, засегнати жители, екологично въздействие, замърсяване, засегнато културно наследство и критична инфраструктура. Всички тези фактори/елементи се събират, така че да се направи обща оценка и да се степенува нивото на риска. В РЗПРН с най – висок риск от наводнения, изпълнителят се е опитал да разбере къде са основните зони на риск, така че при разработването на плановете да са обхванати всички райони с най – големи въздействия, т.к. ако се прилага стандартен процес могат да се пропуснат някои важни зони.

Г-н Рамсботъм разгледа методиката за разработване на ПоМ. В подготвителния етап са включени три стъпки. Първата включва анализ на входната информация, в която влизат заключенията от 1-ви цикъл на ПУРН, ПОРН от втория цикъл с актуализиран списък на РЗПРН, картите от втория цикъл и Анализ на заливните равнини. Втората стъпка включва избор на мерки от актуализирания национален каталог от мерки, предоставящ списък с подходящи за разработването на ПоМ. Каталогът се основава на първия цикъл, но е рационализиран и някои отделни мерки са комбинирани в едно. Нивото на което се работи, налага мерките да се дефинират в относително по-общ вид без да се навлиза във всеки малък проблем на локално ниво. Третата стъпка включва прилагане на методиките – Методика за приоритети и цели и Методика за оценка и приоритизация на мерките (АРП/МКА). Двата анализа са използвани за всяка една мярка, с цел да се оправдае разходването на средства за нея. Ако ползите са малки се счита, че разходването на финансов ресурс не е оправдано, каза г-н Рамсботъм и по тази причина не са включени.

Подходът за изготвяне на ПоМ се състои от три стъпки. Първата стъпка е преглед на мерките от 1-ви цикъл на ПУРН и пренасяне на мерки към втория. Втората стъпка е добавяне на нови мерки, включително в ново идентифицираните РЗПРН. Последната стъпка представлява остойностяване, оценка на мерките използвайки Анализа разходи - ползи (АРП) и Мултикритериен анализ (МКА) и тяхната приоритизация.

Анализът на заливните равнини е дейност, извън самите плановете, но е важна стъпка, защото когато има зона на заливане, много често решението е извън самия РЗПРН – например чрез водозадържане в самия водосбор нагоре по течението. Целта на анализа е да се разгледат заливните равнини нагоре по течението и да се прецени дали те имат потенциал за водозадържане, което да намали риска от наводнения по – надолу в РЗПРН. Първо е разгледан потенциалът за намаляване на риска чрез водозадържане, т.е

какви обеми могат да се задържат, но също така и наличието на ограничения. Например ако в заливната равнина нагоре по течението има множество населени места, макар сама по себе си мярката да се явява подходяща, това би означавало заливане на тези места. Когато ограниченията са значителни потенциалът за водозадържане се счита за малък.

Според представителя на HRWallingford, това е важна стъпка, описваща „липсващата връзка“ между РЗПРН и водосборите на реките. Г-н Рамсботъм призова да се мисли за природосъобразни мерки нагоре по течението от засегнати населени места, така че да се ограничат усилията и дейностите, които да се извършват в самите РЗПРН.

Презентацията продължи с категоризацията на мерките съобразно каталога.

Неструктурни мерки – мерки, които нямат пряко въздействие върху хидравличните параметри, наводненията и околната среда, например системи за ранно предупреждение и планиране в извънредни ситуации. Тези мерки могат да имат голям ефект за намаляване на самите въздействия, но не променят параметрите на течението.

Структурни мерки - мерки, които имат пряко въздействие върху хидравличните параметри, наводненията и околната среда, например защитни съоръжения и водозадържане. Структурните мерки се делят на четири групи: зелени мерки – не включват твърди инженерни решения, използва се естествената среда; сиво-зелени мерки – комбинация от твърди (диги, насипи, бетонни съоръжения) и меки инженерни решения; меки мерки – допълнение на зелени компоненти към съществуващи сиви структурни мерки при тяхната реконструкция и сиви мерки – твърди инженерни решения.

Г-н Рамсботъм обобщи, че каталогът от мерки включва данни за самите мерки, посочени са категорията и описанието на съответната мярка, както и разходите, и отговорните институции. Има коментар относно времето за изпълнение, както и до каква степен съответна мярка може да бъде адаптирана спрямо климатичните промени. Показани са ползи от мярката и как могат да се ползват индикатори за проследяване на напредъка. Множеството ползи също са разгледани, т.е ако не се намалява само рискът от наводнения, а има и други допълнителни ползи за обществеността. Разгледана е и връзката с Рамковата директива за водите.

По отношение на приоритетите и целите за намаляване на риска от наводнения, които се изискват в съответствие с Директивата за наводненията, г-н Рамсботъм коментира, че са преразгледани тези от първия цикъл. Приоритетите остават почти същите, а по отношение на целите има някои допълнения. Разгледани са най – честите проблеми, с оглед на наводненията в България, вкл. документираните наводнения в

актуализираните предварителни оценки. Идеята е да се видят проблемите с преки и непреки връзки към приоритетите и целите, което е отразено в матрицата, която г-н Рамсботъм представи. Представен бе и окончателният списък с приоритети и цели.

Следващата стъпка е разработването на Програмата от мерки (ПоМ), която е основната част на ПУРН, тъй като посредством нея се постигат целите и приоритетите на плана. Програмата от мерки цели подбор на подходящи мерки с най-добро съотношение на ползите спрямо разходите. Той отбеляза няколко типа мерки в ПУРН. Първият тип са хоризонтални – такива, които са приложими за множество РЗПРН. Те са основно „неструктурни“ мерки, които бяха споменати преди това, сред тях е поддържането на проводимостта на речните легла. Характерна особеност, съществена за управлението на риска от наводнения в България е, че в много населени места речните корита са разширени, така че да проведат високите води и по-този начин да способстват за намаляване на негативния ефект от наводнението. Това е мярка, която се използва в цял свят, но при разширяване на речно корито се създават условия за отлагане на седименти/наносни отложения при ниски и средни води, което води и до развитие на растителност, така че поддържането на речното корито е много важно. Разгледаната хоризонтална мярка се прилага предимно в населени места

Например, мярката свързана с повишаване на осведомеността, включва редица дейности – обществени срещи, разпространение на брошури, информация в медиите и т.н. така, че списъкът с мерки е по – къс в каталога, но това предполага по-добра гъвкавост, с оглед на това какво е включено в съответна мярка. Разгледани са мерките от първия цикъл и се констатира, че повечето от тях се изпълняват. Например при планирането на земеползването и контрола на устройство на територията, идеята е да се извършва ново строителство, без то да е засегнато от наводнения и да увеличава риска. Това е мярка, свързана с дейности на национално, регионално и локално ниво. На национално ниво могат да се разработят насоки как да се отчитат наводненията при ново строителство, които да се прилагат на регионално и локално ниво. Друг пример – планови мерки за намаляване на риска от наводнения за конкретни сгради, което е друг аспект на планирането и контрола.

Прогнозирането на наводнения и изграждането на системи за ранно предупреждение е мярка, важна в световен мащаб, предвид че води до адекватна реакция. Хората са наясно, че предстои наводнение и могат да предприемат конкретни стъпки. Наличието на система, която да предупреждава хората е изключително важно. Конкретен пример бе даден с Обединеното Кралство, където речна долина е разделена на райони, всеки притежаващ собствена система за предупреждение. В интернет или по време на прогнозата за времето по телевизията се показва информация за прогнозиран висок риск

от наводнения, т.е има много начини за осведомяване на населението, вкл. и чрез мобилните телефони.

Вторият тип мерки в ПУРН са мерки на ниво РЗПРН, които са специфични.

Изборът на мерки на ниво РЗПРН става в няколко стъпки. На първата стъпка се идентифицират мерки от първия цикъл. Втората стъпка е да се разгледат всички възможни мерки в конкретния РЗПРН и да се използва методът на анализ разходи – ползи и мултикритериен анализ, така че да се установи, кои са с най – голям резултат на съотношението ползи – разходи. В резултат на това се извършва и приоритизацията. След като са подбрани мерките, които преминават тестовете се подреждат по приоритет, за да се знае с коя да се започне. Общ подход за всеки РЗПРН – да се идентифицират конкретните проблеми в РЗПРН и какъв е мащабът на риска от наводнения, в резултат на анализа на риска; да се разгледат мерките от първия цикъл и степента на тяхното изпълнение; въз основа на това се подготвя списък на потенциални мерки, като процесът включва анализ на заливни равнини, разглеждане на източници на замърсяване, които попадат в района; разглеждат се и защитени територии – зоните по НАТУРА 2000; бъдещо развитие на територията, така че в стъпка 1 се изготвя списък от мерки, който преминава към втора стъпка. Говорим както за единични мерки, така и за агрегирани.

На следващата стъпка идентифицираните мерки се оценяват. На първо място чрез Анализ на разходи-ползи (АРП), т.е. всички измерими разходи-ползи като инвестиционни разходи; разходи за експлоатация и поддръжка; периодични разходи, както избегнати икономически щети. Предвид, че много фактори не могат да се представят в парично измерение имаме този Мултикритериен анализ (МКА), включващ оценка на всички неизмерими разходи и ползи като социални последици; последици върху туризма; нарушения на транспорта и услугите; въздействие върху биоразнообразието и местообитанията; последици върху културното наследство. Този резултат се комбинира с икономическият резултат от АРП и по този начин се решава кои са най – подходящите мерки, които да се включат в Програмата от мерки. Този процес ще бъде разгледан още веднъж, малко по – късно в хода на презентацията, каза г-н Рамсботъм. Следващата стъпка е приоритизация на мерките. Критериите, които се прилагат при приоритизация на мерките са 7 на бр. : мащаб на намаления риск; принос към постигането на националните цели; трансгранично въздействие; обща оценка на съотношението ползи- разходи; положително въздействие нагоре или надолу по течението; синергия с други финансови инструменти или инструменти за планиране; време за изпълнение.

В Приложение Е на всеки ПУРН е подробно представено практическото приложение на подхода за разработване на ПоМ за всеки РЗПРН. В таблица са представени различни аспекти – напр. наличието на замърсители, пригодността на заливната зона за водозадържане, цялата информация, приложима за РЗПРН. Могат да бъдат открити и следните карти: разпределението на риска от наводнения като резултат от картирането; карта на зона НАТУРА 2000, която в конкретния случай е по речното корито; анализ на заливната равнина, с оглед на това дали е подходяща за водозадържане. Правят се и някои допускания по отношение на защитните съоръжения или разпространението на риска.

В световен мащаб тенденцията е към използването на природосъобразни мерки. УРН трябва да е естествен процес. В програмата от мерки са включени само такива със средно или високо съотношение ползи – разходи. За всяка мярка е посочен код, разходи, както и типа наводнение, което мярката следва да ограничи, както и резултатът от съотношението ползи – разходи.

Г-н Рамсботъм съобщи, че обобщените резултати за необходимите инвестиции по типове мерки в програмите от мерки показват, че приблизителният общ брой мерки е около 550, от които около 400 мерки са на ниво РЗПРН. Общите необходими инвестиции са 648 млн.лв.

Всеки ПУРН съдържа 13 раздела и 9 приложения. Бе отбелязано, че раздел 7 е изключително важен, защото той включва Програмата от мерки. За 43 мерки за УРН, включени в ПоМ е изготвено допълнително приложение, включващо кратко обяснение за всяка мярка, вкл. снимков материал, за да се гарантира, че всички страни разбират по един и същ начин мярката. Например ако се говори за временна защита или за разглобяема защита, трябва да се знае каква е разликата. Едната има фундамент, а другата се изгражда в момента.

Преминаване от ПУРН към изпълнение. Същинското изпълнение на мерките, и съответно на ПУРН, се предшества от голям обем подготвителни дейности (предварителни проучвания, моделиране, консултации с обществеността), които варират в зависимост от типа на мерките, отбеляза г-н Рамсботъм.

Ако в проекта на ПУРН са включени 2 мерки – нови/надградени защитни стени и резистентност на собствеността, но нямаме достатъчна информация за състоянието и местоположението на защитните съоръжения, не знаем какви са теренните условия, не знаем съществуващите сгради или заинтересовани страни, които ще бъдат засегнати, не знаем дали земята ще бъде достатъчна за изграждане или хората ще бъдат съгласни с идеята, която имаме за резистентността. В тази връзка е необходимо допълнително

моделиране – хидроложко и хидравлично, за да може точно да се прецени къде ще бъдат изградени защитните стени; геоложки проучвания, както и проучване на сградите и на условията на терен. Идейният проект, следва да бъде представен на обществото и да се търси обратна връзка.

Следващата стъпка преди реализацията е осигуряване на необходимото финансиране, за което е необходима обосновка на инвестицията. От общия план, вече се преминава конкретизация на параметрите на мярката - например къде искаме да бъде защитната стена, къде да се изпълни надграждане, кои сгради ще трябва да бъдат „модифицирани“ и т.н.

Г-жа Добринка Караджова (координатор на Обществени консултации при актуализация на ПУРН, МБВР) откри дискусиата и покани участниците присъстващи в залата и онлайн да се включат в разговора със своите коментари и предложения.

Думата взе **г-н Константин Станков, Изпълнителна агенция „Морска администрация“**. Той попита по какъв начин се разглежда влиянието на замърсяването от градската среда, вследствие на наводнение, по отношение на крайбрежните води и дали съществуващите мерки са достатъчни и има ли нови такива.

Според Г-н Дарен Лумброзо (МБВР), въпросът е относим към Плановете за управление на речните басейни, които разглеждат качеството на крайбрежните води.

Инж. Петър Тодоров (МБВР) допълни, че обектите, които са потенциален риск за замърсяване вследствие на наводнения, са картирани като обекти, включени в базите данни. Те са обособена категория, която е посочена на картите. Той отбеляза, че както е демонстрирано и в презентацията, са използвани съответните подходи, за да се отчетат тези рискове.

Г-н Константин Станков (Изпълнителна агенция „Морска администрация“) изтъкна, че при едно наводнение всичко, което се отделя от градската среда са т.нар. „тихи замърсявания“, които не се отчитат никъде. В същото време те не само влошават качеството на крайбрежните води, а и на питейно–битовите. Той изрази задоволство от представените данни за идентифицираните източници на замърсяване.

Думата взе **г-н Дейвид Рамсботъм (МБВР)**, който каза, че е съгласен с г-н Дарен Лумброзо, че ПУРН се занимават основно с риска от наводнения. Замърсяването е проблем на тези планове до толкова, до колкото трябва да се избегне водата от наводнението да навлезе в зони, където има потенциален риск от замърсяване и да разнесе замърсяването, каза той.

По отношение на мерките, които са идентифицирани, когато се открият източници на замърсяване по реките, например индустриални зони, тогава се мисли за възможностите за предпазване на тези зони, за да се избегне вливането на замърсяването в реката, отбеляза г-н Рамсботъм. Той допълни, че това е едната страна, покривана от плановете. От друга страна са зелените мерки. Едно от нещата, на които се набляга силно е употребата на устойчива отводнителна система в урбанизираните територии, посочи г-н Рамсботъм. Основната идея е, че вместо да оставим дъждовната вода да навлезе в канализационната система или да се стича по повърхността, тя отива в зелени площи, където би могло да се изгради отводнителен канал. Това е канал, в който водата се задържа, вместо да иде в канализационната система. И понеже това е зелен канал, той осигурява ограничаване на замърсяването, също така осигурява и известно редуциране на замърсяването, докато водата седи в тези зелени площи. Така намаляването на замърсяването с устойчива отводнителна система работи по два начина - спира водата да се разлее по земята и да навлезе в канализационната система, но същевременно осигурява известно редуциране на замърсяването.

В някои урбанизирани територии е невъзможно прилагането на зелени мерки, поради липса на свободно пространство, каза г-н Рамсботъм. В тези територии еквивалента на устойчивата отводнителна система е използването на порести настилки, които позволяват водата да се оттече в земята, където да се събере в резервоари или да се остави да се попие в земята. Г-н Рамсботъм каза, че дискусиата за представянето на тези мерки по отношение на замърсяването предстои. Той обобщи, че мерките, които са предложени, в някои случаи ще намалят замърсяването, но това не е тяхната първа и основна цел. Първата и основна цел е намаляване на наводнението. Той отново отбеляза, че тези въпроси се отнасят към ПУРБ, но въпреки това и в ПУРН това е разпознато като голям проблем.

Г-н Константин Станков, Изпълнителна агенция „Морска администрация“, благодари на г-н Рамсботъм за отговора и се съгласи, че приоритет на ПУРН е ограничаване на наводненията, но нещата са свързани. Той каза, че независимо дали проблемите са приоритетни или второстепенни трябва да се помисли и за тях. Изтъкна, че е невъзможно да се предотврати или ограничи всичко напълно, но по някакъв начин трябва да се редуцират, чрез програми от мерки или залагане на нови такива.

Поради липса на други въпроси и коментари **г-жа Добринка Караджова (МБВР)** даде думата на директора на Басейнова дирекция „Черноморски район“ за заключителни думи.

Проект BG16M1OP002-4.005-0001-C02:

ПУРН – втори цикъл 2022-2027, финансиран по ОПОС 2014-2020 г."

Европейски съюз
Европейски структурни
и инвестиционни
фондове

Г-н Явор Димитров, директор на Басейнова дирекция „Черноморски район“, каза, че очаква след срещата, в която заинтересованите страни бяха обстойно запознати с процеса по изготвяне на ПУРН, както и с Програмата от мерки, в участниците да възникнат допълнителни въпроси или да си изградят мнения. Басейновата дирекция очаква да получи всички тях по електронна поща или в писмен вид, за да бъдат взети в предвид и да бъдат разгледани в рамките на проекта на Плана за управление на риска от наводнения. Той благодари за проявения интерес на всички участници.